

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér. 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 ft Félévre 2 ft. Negyedévre 1 ft. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. <i>Nyitlér petit sora 30 kr.</i></p>
---	---	--

Álszocialisták.

Alig, hogy létesült városunkban a szocialdemokrata kör, már fel is oszlott. Feloszlatta pedig a hatóság azért: mert nem felelt meg sem a kitűzött céljának, sem nevének. Olyan eszméket kezdtek pengetni, melyek az igazi szocializmussal homlok egyenest ellenkeznek. Nem a szocialis eszméket terjesztették: hanem az osztály és felekezetek elleni gyűlölség magvát hintették el elvtársaik között.

Nem a szabadság, egyenlőség és testvériség nagy eszméjét akarták érvényre juttatni, mint azt az igazi hamisítatlan szocializmus akarja: hanem ellenkezőleg, bilincset akartak verni a szabad meggyőződésre, az egyenlőtlen magvát iparkodtak kicsiráztatni a nép szívébe és a testvériség helyett az irigy agyarkodást szándékoztak érvényre juttatni.

A budapesti központi szocialdemokrata párt végrehajtó bizottsága, a mult hóban kiadott röpiratában azt hangoztatja, hogy eszméiket törvényes uton akarják keresztül vinni, ezzel szemben, a magokat szocialdemokratáknak nevező és szocialdemokrata jelvényeket hordó csongrádi munkások, terrorizálással akartak olyan eszméket keresztül vinni, mi a szocialdemokrácia tanainak éppen ellenkezője.

Nem mondhatják a csongrádi munkások, hogy mi valaha ellenségeik voltunk. Sőt ellenkezőleg, mi voltunk azok, akik érdekeik mellett sikra száltunk. Mi voltunk talán az elsők az összes hirlapírók között, akik az alföldi munkások érdekében felszollaltunk és követeltük, hogy munkabérokot megélhetésükhöz képest emeljék, igazságos és méltányos követeléseiket haladéktalanul adják meg, sőt azt törvénybe biztosítsák.

Kimondtuk azt is, sőt ma is kimondjuk, hogy az igazi, hamisítatlan szocializmussal rokonszenvezünk és a szocialis eszmék egyes tételeit magunknak valljuk. Mert mi, az igazi szocializmust ma is, mint radikális szabadelvűséget tekintjük, melynek hivatása a reactionárius áramlat ellensúlyozása.

Azonban a helybeli szocialisták, vagy helyesebben magokat szocialdemokratáknak nevező munkások, éppen ellenkezőleg csele-

kednek: tolják a reactio szekerét.

Nem a szabadság, egyenlőség és testvériség szent eszméje fűzi egybe őket: hanem az *urgyűlölet*. Arra az ide való munkás képtelen, hogy a szocialis eszméket felfogja: mert hiszen ahhoz bizonyos értelmi nivó szükséges, de arra, hogy a tanult embert agyon verje, arra igen is képes.

Sőt, mint tudjuk, az a tudat terelte őket egy táborba, hogy ha megerősödnek, hát egy szép napon, egy adott jelszóra az *urakat agyonverik*.

Urak alatt pedig, a helybeli munkás, azokat a szegény intelligens embereket érti, akik elmondhatjuk, sokkal súlyosabb körülmények között élnek, vagy helyesebben tengődnek, mint a legutolsó mezei munkás.

Nem a szó-szoros értelemben vett urakat gyűlöli a csongrádi munkás, akik jólétben élve, megáldva mindenféle vagyoni javakkal és kiváltságokkal, csak úgy félvárlól beszélnek a szegény emberhez; de hogy ezeket! Ezek előtt alázatosan kalapot emel, ha méltóztatik hozzájuk annyira leereszkedni, hogy még nagy kegyesen meg is szólítja, hát még a válára is emeli: hanem azokat utálja, gyűlöli és bár mely perczen agyonverné, akik homlokuk verejtékével keresik mindennapi kenyerüket épp úgy, mint a munkás izmai verejtékével.

Ezektől a szegény intelligens emberektől, nem csak a betevő falatot: hanem még a beszivott levegőt is irigyli a csongrádi munkás.

Irigyli, hogy esznek; irigyli, hogy ha tisztességes gunyában járnak, irigyli, hogy ha hosszas szellemi munkáik kipihenése végett egy kissé szórakozni merészelnek, irigyli ha gyalog sétálnak az utcán, agyarkodik rá, ha szekéren, vasuton vagy hajon utaznak. Egy szóval: sem nem ehet, sem nem ihat, sem nem mehet, sem nem ruházódhat anélkül, hogy a munkásba felne szítsa az ur elleni gyűlöletet, vagy az agyonütése iránti vágyakozást.

Tisztelt munkás testvérek! Álljon elő közületek az, aki azt meri állítani, hogy nem igazat irtunk! No látjátok, mi tökéletesen tisztában vagyunk azzal, hogy miként képzelitek ti, a szocializmust. Any-

nyit azonban mondhatunk, hogy a szocialdemokrata eszmék szülő anyja nem a ti koponyátok volt. Nem a ti koponyátok vajudott érte: hanem vajudott azoknak a szegény uraknak a koponyája, akit ti azért csupa hálából agyon akartok verni.

Hiszen ti azt sem tudjátok, mi fán terem a szocializmus. Van ugyan köztetek 3 szál igazi szocialdemokrata, de azok közül egy attól fél, hogy ha megtalálja értetni, hogy az nem más, mint a szabadság, egyenlőség és testvériség eszméjének radikális uton való megvalósítása, hát az esetben ugy a faképnél hagyjátok, mint szent Pál az Oláhokat. A másik kettő meg azért nem magyarázza meg: mert tisztában van azzal, hogy ti egészen más malomba öröltök.

Már most, 900 szocialdemokrata tag között, csak 3 szál igazi szocialdemokrata ember van, 897 pedig a reactio szekerét tolja. Tehát van itt egy szocialdemokrata kör, melynek 1000 tagja közül, csak 3 az igazi szocialdemokrata, a többi pedig álszocialista. Hát akkor nem volt-e helyes ezt a kört, a mely még csak címének sem felel meg, bezárni?

Hegyi páter pamfletje.

Érdemi méltatás.

(Folytatás.)

Ezek és egyebek után eláll az embernek az esze, hogy honnan vette a pénzt hozzá. Hisz tudjuk, hogy szegény szülőktől származik s tanulmányait is úgy folytathatta, hogy a tanításáért nyert ellátást. Mint kőrösi káplán nem sokkal volt gazdagabb a templom egerénél. S a rövid idő alatt míg kecskeméti és vásárhelyi káplán volt nem igen takaríthatott. A központban 1877–82-ig 550 ft fizetése volt, 1882–86-ig míg ide nem jött valamivel több ugyan, de állásából kifolyólag a kiadás is több. 1886–98-ig csongrádi plébános volt, azt pedig tudjuk, hogy itt legfőleg megélni igen, de a jövedelemből pénzt szórni nem lehet. Jellemző továbbá rá nézve az is, hogy míg nem átalotta egyfelől a pénzt kedvtöltéseire szórni, addig másfelől híveitől fizetés fölemelést kért.

Igy tehát az önimádatás céljából szórt pénztömeg nem lehetett az ő szerzeménye. Egy ameikai nagybácsi haláláról pedig se hivatalosan, se magán uton mit sem tudunk. Óh, óh, ti bieli és winterthuri márkák és a még eddig bíróilag meg nem nevezett egyéb helybeli kegyes szándékok ti tudtok világot vetni a mi páter Croesusunk szereplésére! Értjük a miért a pamfletben írta, hogy a szent szék

annyival leterhelte a plébániáját, hogy ha 100 évig élne sem jönne tisztába, mi is hisszük, hogy itt elvert 100 évi csongrádi plébániai jövedelmet; lesz kibőjtölni való! De egyéb is lesz. Azon hasonlata, melyben az Úr Jézussal fűzi magát teljesülni fog, de nem az ártatlanul üldöztetés és föltámadásra nézve, mert abból a fertőből, hova a megtévedett jutott, nincs föltámadás, hanem teljesülni fog rajta, hogy a mint Jézus jeruzsálemi bevonulásánál a nép »hosannát« kiáltott, ugy kiáltotta: éljen Hegyi! éljen a szociáldemokraciá! s a mint néhány nap múlva ugyanaz a nép kiáltotta: »feszítsd meg!« ugy jár ő is legközelebb a papi tekintély és az egyházi hitel megrendítő rovására, — mert az ő félrevezetett hívei nemsokára belátják, hogy igaz amit a választások idején hangoztatt: »Könnyebb hazudni, mint kapálni,« s hogy míg vizet prédikált, mint utólag kisül bort ivott.

Azt mondja a pamfletben a mi expáterunk, hogy ő mindenét a templomára költötte s nem úgy tett, mint a káptalan diszei. Hát kéjük szépen, ilyesmivel ne maszlagoljon se itt, se máutt, mert mi tudjuk, hogy a dolog másképp áll. S meg is irtuk már, hogy a magáéból mit sem csináltatott s hogy habár a hívek adományozásából csináltatott egyet más ma sincs minden kifizetve és a kifizetetlenek értékének követelői, részben most fizettetnek ki, de nem a páter által, hanem a főhatóság által, részben pedig magán keresetre utasítottak.

Miért nincsen egészen kifizetve a és templomkörüli kerítés? A misemondó ruhák, a temetői harang, a szent Anna kép miért nincsennek kifizetve? Még sok kényes természetű kérdést tudnánk föltenni, de mivel ezideig csak ezekben van ítélet hozva, a többiben nem akarjuk megelőzni a folyamatosan levő ügyet; a mi pedig ezeken kívül készült vagy alakított a templomban, részben magán viseli az adakozó nevet, részben pedig az utolsó darabig tudatik, hogy kinek a pénzén készült.

Ime, ezek a dolgok világosan megmondják nekünk, hogy azt a sok pénzt nem a templomra költötte, miért is az expáter nagyport hintő mentegődzését az őhozá méltó körben gyakorolt szemfényvesztésnek nyilvánítjuk s ebből látjuk, hogy épen ilyen igaza van a pamflett többi helyen is.

Nagyszerű a védekezése midőn a 104 ezer svájci miséről beszámol, a mi 25 ezer frtnál több értéket képvisel. Mi utána néztünk és tudjuk, hogy ő Bielből és Winterthurból évenként többször kapott nagyobb összegeket márkákban, miket a leszámítoló banknál Bpsten beváltott. Azt tudjuk a postakönyvekből, hogy ő ezen összeget kapta, de azt is onnan tudjuk, hogy azt a szegény papoknak a postán el nem küldte. Azt is tudjuk, hogy mikor mi a »Csongrádi Lap« egy számát francia és német nyelven a misepénzek forrásához megküldöttük ő aztán még egyszer kért miséket, de cifra választ kapott.

Azt tudjuk, hogy Varga Mihály káplán irata szerint az irodalmi vállalatára egy ezer misét kapott tőle, melyeket a könyvei szétosztásakor elvégeztetett; de se ház, se birtokvásárlása az expátértől egy fillért sem kapott, de ilyen czélokra nem is kaphatott, mert a misékről vezetett könyveiben a főnebb említett és elszámolt egy ezren kívül egy betű sincs.

Kapott tőle egy csekély számot Ribényi szintén irodalmi vállalatára és egy újpesti hitoktató 24 frtot. — Ime, ennyivel lehet abból a rengeteg tömegből beszámolni; — de hol van még több mint százezer?

No Páter! Itt kell nagyot mondani! És mond is Ő: a kapott misékről jegyzéket nem vezettem s megközelítőleg sem tudom, hogy kinek mennyit adtam.

No páter ez szégyenletes védekezés, mert tudjuk és mindenki tudja, hogy a papok fölszenteltetésük pillanatától kezdve »Liber intentionum,« »Misék könyve«

jegyzéket nagy bűn terhe alatt kötelesek vezetni és vezetnek is. Tessék a legegyszerűbb káplán szobájába benyitni bármely pillanatban és megmutatja azonnal, hogy hány misét végezett és hány elvégezni valója van.

Ha tehát valaki, ha még hozzá misék közvetítésére vállalkozik, ily »Misék könyvét« nem vezet, méltó az ítéletre. Miért fogja rá Vargára, hogy a Wertheimből fegyvereket szerzett?

Páterkánk! nem tudja azt, hogy ez a svájci misék ügye az ország összes hírlapjaiban benne volt? Hátha igaz az, hogy szét vannak osztva, miért nem emeli fel szavát széles ez országban egyetlen misező pap is, hogy ő is mondott valamit a svájciakból. Ha hasonló körülmények közt civil embernek becsületbevégo kötelessége az ártatlan megmentésére bárhonnán hírlapokban nyilatkozni, egy pap megmentésére, ki a mise osztás által jót is tett volna több szegényebb sorsuval, most lekiismeretbeli kötelesség volna jelentkezni: én is, én is, én is. kaptam Hegyitől: De hol van ilyen egyetlen egy is?

Az is mentsége a páternek, hogy ő maga végezte el. Ne izéljen, hiszen nem százról van szó, hanem százezerről — és miután itt 212 alapítványi és 75 népért való misét kellett évenként elmondania, és még hány halvafekvőért misézni? így nem maradt 60 napnál több, melyeken a százezret mondogatta volna.

Ezekből láthatjuk, hogy a mi páterkánk csak handabandázni tud, de nem a bűnösséget magáról elhárítani, mégkevésbé védekezni, hiszen a védelemben is alaposan vádolja önmagát.

De nemcsak önmagát vádolja mentegődzéseiközben, hanem ugy tesz épen mint az iskolai hátulgombos bugyogós és abból kilógó sárgafoltú zászlós kis diák a szigorú tanító bácsi előtt: be akar rántani a maga bűnébe — kérdezetlenül vádaskodván és föllentgetvén — más kollégákat is.

No igen, mert a »Hiba másutt is van« czimmal egy apostoloskodóhoz nem méltó szerénytelenséggel neki ront főpásztorának és csaknem elkezezléssel vádolja az országos hírv, alkotásaiban nagy jötevőt, ki vizet prédikál, de vizet is iszik, sőt mindenféle alapítványai által abból, mit magától megvon, kenyeret és bort osztogat a szegény beteg emberiségnek. Az igaz, hogy még Csongrádnak nem adott, de hogy is adhatna az igazságos atya egy megtévedett fia bűnpalástolójának és bűnvédelmezőinek, egy elítelt fia körülrajongójának és tünetőinek csak egy morzsát is atyai bőkezűségéből? Méltán fordítja a jobbakra.

Hiszen a mi expáterünk úgy is kitünően ért minden sikert a magaérdemeül betudatni s ezáltal port hinteni — s egy ilyen esetleges kegyből a maga számára kitünő fegyvert kovácsolt volna.

Neki ront a kegyes alapítványokat kezelő káptalan egyes tagjainak és nem átalja tiszteletlenül kezét az érdemekben megőszült és meghaltak becsületébe belemártani; egészen hozzá méltó szereplés.

Nem vennénk bonczkés alá ezt a páterka-féle szennyiratot, ha köztünk és a környékünkön nem terjesztette volna, de nehogy többeket is megtéveszsen, kénytelenítettünk e nem kellemes munkát végezni.

Vegyük szemügyre a pamfletből és egyebünnen az álszenteskedő páterkánkat. Ő itt mindenütt a legjámborabb papnak akart feltűnni, miért is annyi új ájtatóságot hozott be és processiózott annyit, hogy valóban nem kis munka mindent utána csinálni.

Ezen jámborsága azonban csak esz-köz volt arra, hogy tömjéneztesse magát, mert hiszen ezzel éles ellentétben áll úgy nyilvános, mint alattomos szereplése, a kikre jámborságával nem birt hatni, a legdurvább sértéseivel hatott. Szóval és megboldogult lapja utján piszkolt, vádaskodott. S mikor ezért a törvényszék elé került, nevetséges jámbor képet vágott mint a maszletett gyerek, — bocsánatot

kért; alig ért haza, még a bocsánat hatása alatt újabb piszkokat szórt.

UJDONSÁGOK.

Nemzeti ünnep. A magyar törvényhozó testület ápril 11-ikét, nemzeti ünnepé emelte. Ugyan is 1848 ápril 11-én szentesítette Ő felsége V-ik Ferdinánd királyunk az 1848-iki törvényeket. Mi által hazánkat, az alkotmányos országok sorába emelte. Ezt a nemzeti ünnepélyt ülték meg husvét hétfőjén Csongrád vármegye szék házában. Az ünnepély istentisztelettel kezdődött, mit a szentesi r. kath. templomban tartott dr. Uhlár István r. kath. plébános fényes segédlettel. Ez alkalommal Kádár Szilveszter, r. kath. segéd lelkész tartott nagyhatású ünnepi szónoklatot. Este a szentesi casinóban rendeztek társasvacsorát, melyen részt vett az egész vármegye intelligenciája; körülbelöl 160-an gyűltek össze. Az első pohárköszöntőt Vadnay Andor dr. főispán mondotta, a királyra, mit a jelenlevők álva hallgattak végig. A beszéd végezte után, szüni nem akaró éljenzés hangzott fel. A második felköszöntőt Cicatricis Lajos dr. főjegyző mondotta. A nap jelentőségét domborítván ki, hatalmas politikai tartalmu beszédben. A társaság jóformán reggelig maradt együtt derült hangulatban. Tegnap reggel 1/2 9 órakor a helybeli áll. polgári iskola kezdte meg az ünnepélyt hálaadó istentisztelet után a polg. isk. rajztermében gyűlt össze a növendék sereg és a vendégek. Farkas Béla polg. isk. igazgató bevezető beszéde után, Sövényházy Antal polg. isk. tanár ecseeltelte szép lendületes szavakban az ünnepély jelentőségét; kiemelte azt, hogy ápril 11-iki 1848 márczius 15-ikének a befejezése volt. Egyuttal meleg szavakban dicsőítette Ő felsége Ferencz József felkent apostoli királyunk alkotmányos érzületét és nemzetünk iránti szeretetét. Majd szavalat és alkalmi ének zárta be a megható ünnepélyt.

— **Az izraeliták névmagyarosítása.** Tudvalévő dolog, hogy a helybeli izraeliták még február hóban Holczler Adolf jegyző indítványa folytán elhatározták, hogy idegen hangzású neveiket, megmagyarosítják. A belügyminisztériumtól most jönnek vissza a jóváhagyások, melyek szerint az idegen hangzású nevek megváltoztatása engedélyeztetett. Így a mult szombati »Hivatalos Közlöny«-ben olvastuk, hogy *Lilienthal* Emil és *Weisz* Sándor földink, előbbi »Lukács«-ra, utóbbi pedig »Vida«-ra magyarosította nevét. A többi folyamodványok is elintézés alatt állanak s mint értesülünk összesen 200 *izraelita*, részint csongrádiak, csanyiak és tömörkényiek nyernek magyar nevet. Az izraeliták e dicséretre és követésre méltó eljárása mindenütt nagy elismerésre szolgáltatót okot.

— **Kétségbeejtő időjárás.** Az április az idén ugyancsak eljárja bolondját. Nem elég, hogy a barack elfagyott: hanem a hideg északi szelek annyira lehűtötték a levegőt, hogy mindég fagytól kell még tartanunk. Így azután gyümölcs terméshez nincs semmi kilátásunk. Az alma és körte virág rügyeit, tönkre tette az ormányos bogár annyira, hogy azok ki sem virágozhatnak. A barackot elvitte a fagy a szőlő veszők a tavalyi nedves és hűvös nyáron meg nem érhetek, minek következtében még a jól permetezett veszők is elpusztultak; tehát borra sincs kilátás. A vetések annyira rosszul álnak, annyira gyengék, hogy sok helyen újból szántottak kukoricza alá. Ha még a cseresznyét és a megvet is elviszi az idő, hát sem gyümöl-

csünk, sem borunk, sem gabonánk nem lesz. Hát bizon szomorú évek nézünk elébe!

— **Felozlatott Kör.** A helybeli szociáldemokrata kört, a m. héten, hatóságilag bezárták. Okot erre az a körülmény szolgáltatott, hogy a kormány a kör alapszabályait nem hagyta jóvá; még pedig azért: mert a Várkonyi féle szociáldemokrata kör alapszabályainak mintájára készítették. Amennyiben ennek az alapszabályoknak az önművelődésen kívül, még egyéb társadalom felforgató céljai is vannak, a magyar kormány azt kénytelen volt visszavetni. Tehát a kör, mind addig zárva marad, míg újabb és elfogadható alapszabályokat nem dolgoznak ki.

— **Közigazgatási bejárás.** A szeged-nagyvárad törvényhatósági út műültá kiépítendő szakaszán a f. hó 14-én tartották meg Csató Zsigmond dr. alispán elnöklése alatt, a közigazgatási bejárást. A vármegye részéről, az alispánon kívül e hivatalos aktusban résztvettek: Soós Pál tiszti ügyész és az államépítési hivatal kiküldöttje.

— **Mennyi a községek pótdója?** A vármegyétől most terjesztik fel a minisztériumhoz az arról szóló kimutatást, vármegyénk melyik községe milyen költséggel adminisztrálja magát és hol mennyi a községi pótdója a f. évre 45 százalék, Csanyé 62, Csongrád 95, Derekegyháza 12, Dorosmáé 56, Fábíán-Sebestyéné 21, Horgosé 56, Kisteleké 25, Mágocsé 24, Mindszenté 75, Sándorfalvái 70, Sövényházaé 25, Szegváré 72, Szentesé 89, Tápéé 46, Teesé 57 és Tömörkényé 68 százalék. A legkisebb pótdóval tehát Derekegyháza községi háztartása, a legmagasabbal Csongrád községi háztartása adminisztrál. De öröndetes tényként megállapítható e kimutatásból az is, hogy több községben, így Csongrádon is jelentékenyen csökkent a pótdó kirovás az utóbbi években.

— **Hoppon maradt munkások.** A »Szentés és Vidéke« a következő tanulságos esetet közli: A telhetetlenség és túlkövetelés olyan dolgok, melyek többször bosszulják meg magukat a telhetetlen követelődőn, mint azon, akít ezzel megsarczolni akarnak. A vármegyei műútépítés földmunkájánál alkalmazva volt több szentesi munkás — önmagán tapasztalta a napokban ennek az igazságát. Harmincznégyszázötvenegységárért dolgoztak és folyt is a munka zavartalan, míg csak közel helyről lehetett a töltéshez a földet nyerni és felhordani. Mikor azonban mintegy 100 méterrel távolabb helyről kellett volna már a földet hordani, a szentesiek kijelentették, hogy ők most már nem érik be 34 krajczárral, hanem 1 frtot követelnek. Igérték nekik 40 krajczárt, de nem álltak kötélnék, hanem sztrájkoltak. Ekkor aztán beállították a helyükbe mindszentieket, akik a munkára 40 krajczárért örömmel vállalkoztak. Most aztán a szentesiek is szíves örömet maradtak volna már, de bizony ezzel elkéstek, mert kiszorultak a munkából. Jó lesz ezt az esetet — tanulságképen megjegyezniök a munkásainknak. A hoppon maradtak meg kísérték meg: vajon kárpótolja-e őket a felbujtjuk elvesztett munkájukért.

Magyar osztálysorsjáték sorsjegyeket eredeti áron ad el a pesti magyar keres-

kedelmi bank váltó-üzlete. Budapest. Az itt vásárolt sorsjegyekre esett a legtöbb fő- és melléknyeremény. Ezen intézet csak a tőle vett és a cégével ellátott nyersorsjegyeket váltja be. A sorsjegyeket utánvétellel is küldik. Mielőbbi megrendelés már azért is ajánlatos, mert a kereslet rendkívül nagy.

A magyar kir. szab. osztálysorsjáték igazgatósága lapunk mai számában közlésezi a II. sorsjáték tervezetét, melyre tisztelt olvasóink figyelmét felhívjuk,

Anyakönyvi bejegyzések 1898. év április 9-től 16-ig.

Eljegyzés: Gyovai István Papdi Máriával, Maszlag András Ötvös Borbálával, Pomucz György András Csernus Elekával, Vikor István Cseh Veronikával, Somodi Mihály Fazekas Mária öz. Puskás Istvánnéval, Olajos András Sági Julianna öz. Tapodi Ferencznével, Pap József Kuruczleki Juliannával.

Házasságra lépett: Kókai István Varga Julianna öz. Lócskai Mihálynéval, Nagyistók Imre Palásti Viktóriával, Szepesi András Nagypál öz. Lajos Ferencznével és Szandi János Nagypál Éva öz. Tóth Istvánnéval.

Születés: Sebestény Margit, Forgó Julianna, Buzder L. Teréz, Kovács Mária, Kása Rózsa, Zöld Irén, Kovács Margit, Szenes István, Szabó Mária, Szőke János, Lévai Mária, Bartók István, Győri Francziska, Oláh Julianna, Gulyás László, Urbanyiczki Viktória, Laczkó Veron, Pálfi Mária, Varga Pál, Lévai István, Lakatos Gizella, Bagi György és Frindt Sándor.

Halálozás: Major János 65 éves aggkor, Forgó Ilona 10 hó hurutos tüdőbaj, Makai Ferencz 24 év gümőkór, Mogor Veron öz. Huszka Antálné 76 év véletlen

vizbe fulladás, Urbán Mária 19 nap hörgőhurút, Tósmagi János 64 év brightkór Szalkai Szabó Mária 19 nap bélhurút, Szabados Julianna Túri Jánosné 49 év gümőkór, Polyák Anna Kátai Mihályné 60 év méhrák, Magyar Anna 2 év görcsök, Forgó Piroska 1 hó hörglob, Zsiga István 16 napos vele született gyengeség, Farkas József 70 év szivbaj.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Hirdetések.

Szállítok Önnek

egy legfinemabb, könnyen járó, 1898-ik év minden újításával ellátott

preumatiens kerékpárt,

eredeti angol szerkezettel

csak 105 frt. készpénzért,

egy évi írásbeli jótállás mellett.

Ehrenwald Leó
Pozsony.

Dr. Rosa élet Balzsama Prágai házi flastrom

B. Fragner gyógyszertárából Prágában 203. IV.

Elénken tartja az emésztő képességet, tisztá és egészséges vért csinál és biztos világelterjedt nép-háziszer.
1 Palaezk 50 kr dla. pal. 1 frt pertén 20 krk.

A gyógyulás fájdalom nélkül történik a flastrom hűsítése alatt.

1 Debeza 25—30 kr. pertén 6 krkal több.

Óvás! Mindenki az eredeti präparatumot kérje B. Fragner gyógyszerésznél készült Prágában, és vigyázzon hogy minden oldalon Dr. Rosa védjegye legyen, az egyik oldalon a gömbölyü, a másik oldalon a háromszög védjegye.

Mindenki aki utánzottat bemutatt díjaztatik.
Ezer és ezer köszönő levelek a világ minden részéből.

RAKTARAK: Török J. Budapest és A Egger, Budapest főraktár a készítőnél. B. Fragner. Apotheke zum schwarzen Adler in Prag. Ecke der Spornergasse Nr. 203.

Posta küldemények fordulattal.

Helyben **Vladár Sándor** gyógyszerésznél.

Specialista sérvkötőkben

Cs. és kir. osztr.
magyar és belga
kir. szab.

Kitüntetve Brüsszel 1893.
arany érem és díszokmány-
nyal.

Keleti-féle sérvkötő
orvosi tekintélyek véle-
ménye szerint a legtöké-
letesebb ezen nemben,
nem csúszik, nem gyako-
rol kellemetlen nyomást
és eltávolítja czélszerű
szerkezeténél fogva az ed-
digi sérvkötők hiányait.

Áralk: egyoldalu 6 frt,
két oldalu 12 frt. 3353.

Gyáramban készülnek
ezenkívül: mülábak, mű-
kezek, műleges fűzőkegye-
nestartók, járó és nyújtó-
gépek, gummi görcsérha-
risnyák stb. Megrendelé-
sekét pontosan eszközöl.

KELETI J

kötszerezés és orvos, sebészi mű-
szerész BUDAPESTEN, főútle IV.,
koronaherezeg-uteza 17. Gyár: V.,
Rostély-uteza 15. szám.

Nagy képes milleniumi árjegyzék ingyen
zárt borítékban.

Különlegesség: poloska, moly, konyhabogár és bolha ellen.

„ZACHERLIN“

Pusztító hatása! Pusztít mindenféle férgeket,
mint semmi más szer, azért híres és keresett az egész világon, mint
egyetlen a maga nemében.

ISMERTETŐ JELE: 1. a lepacsételt palaczk.
2. a ZACHERL név.

Kapható helyben:

Bagossy József és Bagossy Gábor kereskedő uraknál.

8-2

harangok és harangállványok

templomok, iskolák, stb. részére.

Búzmentesen működő pócezőgödör tisztító készüle-
keket, utcazi öntözőköcsikat, sárkaparókat

készít és ajánl

BUDAPESTI SZIVATTYU ÉS GÉPVÁR Részvény-társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPEST, VI., Külső Váci-ut 45. szám.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve. 40-9

Mc Cormick

ARATÓGÉPEK

a legjobbak a világon, kéveköők és marokrakók. Mc Cormick fűkaszálók
eredeti amerikai

készítőkészülékek, szénagerelyék és széna forgatók

legújtanysabban beszezerhetők

Müller és Weisz cégéni Budapest, IV. Gyár utca 66.

16-7

Szivattyúkat

hazi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és
és egyéb nyilvános czélokra kéz-, járgány
és erőhajtásra.

Tűzfeskenőket

városi községi, gazdasági és gyári
tűzoltóságoknak

Legnagyobb nyeremény

1.000.000 KORONA.

Az összes 50.000 nyeremény

A második nagy magy. kir. osztályosjáték nemcsak a nyeremények megkezdéséért és

100.000 újhol nyeremény

A legnagyobb nyeremény legszerencséssebb esetében

1.000.000 KORONA

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Nyeremény	Száma	Összes érték
1. jutalék	1	1.000.000
1. nyer. á.	1	400.000
1. " "	1	200.000
1. " "	1	100.000
1. " "	1	90.000
1. " "	1	80.000
1. " "	1	70.000
1. " "	1	60.000
1. " "	1	50.000
1. " "	1	40.000
1. " "	1	30.000
1. " "	1	25.000
1. " "	1	20.000
1. " "	1	15.000
1. " "	1	10.000
1. " "	1	5.000
1. " "	1	3.000
1. " "	1	2.000
1. " "	1	1.000
1. " "	1	500
1. " "	1	300
1. " "	1	200
1. " "	1	170
1. " "	1	130
1. " "	1	100
1. " "	1	80
1. " "	1	50
1. " "	1	3000
1. " "	1	2900
1. " "	1	50.000

Készpénzben fizetendő

A második nagy magy. kir. osztályosjáték nemcsak a nyeremények megkezdéséért és 100.000 újhol nyeremény jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyek szemint az összes sorsjegyek értéke felét képezik. A nyertes sorsjegyek tehát a teljes értékű sorsjegyekkel egyenértékűek. A nyertes sorsjegyek tehát a teljes értékű sorsjegyekkel egyenértékűek. A nyertes sorsjegyek tehát a teljes értékű sorsjegyekkel egyenértékűek.

Kiváló szerencse

kedvezet főárműveinek az I. magy. kir. osztályosjátékban, a nemyben már az előző osztályokban (az első öt osztályban) 100.000, 30.000, 5000, 500, és valamint számos 2000, 1000, 500, és 300 koronás nyereményt nyertek főárműveikben, melyeket a szerencses nyerőknek ki is fizettünk.

Az alábbiak említhetők a II-ik magy. kir. osztályosjáték I-5. húszhoz a megrendeléseket megelőző hozzájuk juttatott. Emelkezettünk az első sorsjáték hangzatos azon több-szöri figyelemre, hogy röviddel az első osztály huzás előtt az első osztály sorsjegyek el-kelnek; és igazunk is volt, mert meg kövvelen az első osztály huzás előtt a bel- és külöld elhasz-tott bennünket rendeltényekkel ajánlunkra, hogy a későn érkezettek legnagyobb ajánlunkra már nem eszkozhatunk.

Kérjük tehát a rendelvényeket az első osztályhoz meelőbb, mindenesetre azonban legkésőbb **április hó 21-ig** hozzánk beiktatni, mert csak ez esetben ígérhetünk ezek bizos eszkozését.

Török A. és TSA.
a m. kir. szab. osztályosjáték főelárústitói
Budapest V., Váci-köpi 4. A.

1.000.000 Korona

EGY MILLIÓ ny e r h e t ő.

A 2-ik magy. kir. szab.

A 2-ik magy. kir. szabadalmazott osztályosjáték 50.000 nyereménynek jegyzéke.

1.000.000 KORONA.

Egy millió

A nyeremények a következőleg vannak beosztva.

Nyeremények	Száma	Összes érték
1. á.	1	600.000
1. " "	1	400.000
1. " "	1	200.000
1. " "	1	100.000
1. " "	1	90.000
1. " "	1	80.000
1. " "	1	70.000
1. " "	1	60.000
1. " "	1	40.000
1. " "	1	30.000
1. " "	1	25.000
1. " "	1	20.000
1. " "	1	15.000
1. " "	1	10.000
1. " "	1	5.000
1. " "	1	3.000
1. " "	1	2.000
1. " "	1	1.000
1. " "	1	500
1. " "	1	300
1. " "	1	200
1. " "	1	170
1. " "	1	130
1. " "	1	100
1. " "	1	80
1. " "	1	40
1. " "	1	korona.
1. " "	1	50.000

OSZTÁLYSORSJÁTÉKBAN

A sorsjegyek telének nyerne kell. Az összes 50.000 nyeremény a melléke álló jegyzékben fel van sorolva és a kormány ellenőrzése mellett hat egymástán kövvelő rövid időközben kiosztottuk, midőn is a nyert összeg a szerencses nyerőknek készpénzben kiizetett.

Eredeti sorsjegyeket kövvelő eredeti áron adunk el:

Egész	eredeti sorsjegy 6 ft — kr.
Fél	3 " 50 "
Negyed	1 " 75 "
Nyolczad	0 " 75 "

Az összegnek postautalványon való vételén azonnal megküldjük a rendes eredeti sorsjegyet az első huzásban érvényvel. Kivánatra utánvétel is küldjük a sorsjegyeket.

Minden sorsjegyküldeményhez az eredeti huzási programot is megküldjük és minden huzás után veők azonnal megkapják az eredeti huzási lapstremot.

Gyakran ezeket kövvelőket mevesz vállalatokban, a midőn a kiállítás helyzeti nyeremény nagyon kérdéses. Emellegva kövvelőnk egy sorsjegy vételével aránylag oly csekély összegel, a mely által hirtelen nagy töket nyerhetünk.

Sorsjegyeketünk nagyon csekély és gyorsan elfogyhat, tehát ajánljuk, hogy a rendelvényel ne késünk és kerjük azokat, lehetőleg azonnal, azonban mindenesetre

legkésőbb f. é. április 25-ig hozzánk beiktatni.

Féher Lajos és társa
a m. kir. szab. osztályosjáték főelárústitói.
BUDAPEST,
Gizella-tér 5. sz.

HIRDETÉSEK.

Lapunk kiadóhvtalában felvétetnek.

HIRDETMÉNY.

Ezennel közzhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyministeriumi** ellenőrző közegei a Második magy. kir. szab. Osztálysorsjáték I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a fő-elárusítóknak elárusítás végett kiadattak. — **A Magyar Kir. Pénzügyministerium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A M. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

100.000 sorsjegy 50.000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona		Második osztály Betét 20 korona		Harmadik osztály Betét 32 korona		Hatodik osztály Betét 24 korona																																														
Huzás: 1898. máj. 11. és 12-én.		Huzás: 1898. június 7. és 8-án.		Huzás: 1898. július 6. és 7-én.		Huzás: 1898. szept. 14—október 13-ig.																																														
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	LEGNAGYOBB NYEREMÉNY SZERENCÉS ESETBEN Korona 1,000,000 (Egy millió)																																														
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000																																															
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000																																															
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000																																															
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000																																															
3 á	2000 6000	3 á	3000 9000	3 á	10000 30000																																															
5 á	1000 5000	5 á	2000 10000	5 á	5000 25000																																															
8 á	500 4000	8 á	1000 8000	8 á	2000 16000																																															
30 á	300 9000	20 á	500 10000	10 á	1000 10000																																															
50 á	100 5000	60 á	300 18000	70 á	500 35000																																															
2900 á	40 116000	3900 á	80 312000	4900 á	130 637000																																															
3000 nyer. K.	240000	4000 nyer. K.	477000	5000 nyer. K.	898000																																															
Negyedik osztály Betét 40 korona		Ötödik osztály Betét 32 korona		<small>A melyek ezen 480 nyeremény közül utolsómak huzatik ki, kapja a jutalmat.</small> <table border="1"> <tr> <td>1 jutalom ker.</td> <td>600000</td> <td>600000</td> </tr> <tr> <td>1 nyer.</td> <td>400000</td> <td>400000</td> </tr> <tr> <td>1 á</td> <td>200000</td> <td>200000</td> </tr> <tr> <td>1 á</td> <td>100000</td> <td>100000</td> </tr> <tr> <td>1 á</td> <td>60000</td> <td>60000</td> </tr> <tr> <td>1 á</td> <td>40000</td> <td>40000</td> </tr> <tr> <td>2 á</td> <td>30000</td> <td>60000</td> </tr> <tr> <td>3 á</td> <td>20000</td> <td>60000</td> </tr> <tr> <td>20 á</td> <td>10000</td> <td>200000</td> </tr> <tr> <td>50 á</td> <td>5000</td> <td>250000</td> </tr> <tr> <td>400 á</td> <td>2000</td> <td>800000</td> </tr> <tr> <td>720 á</td> <td>1000</td> <td>720000</td> </tr> <tr> <td>1000 á</td> <td>500</td> <td>500000</td> </tr> <tr> <td>27800 á</td> <td>200</td> <td>5560000</td> </tr> <tr> <td>30,000 nyeremény és jutalom</td> <td></td> <td>Korona 9,550,000</td> </tr> </table>				1 jutalom ker.	600000	600000	1 nyer.	400000	400000	1 á	200000	200000	1 á	100000	100000	1 á	60000	60000	1 á	40000	40000	2 á	30000	60000	3 á	20000	60000	20 á	10000	200000	50 á	5000	250000	400 á	2000	800000	720 á	1000	720000	1000 á	500	500000	27800 á	200	5560000	30,000 nyeremény és jutalom		Korona 9,550,000
1 jutalom ker.	600000	600000																																																		
1 nyer.	400000	400000																																																		
1 á	200000	200000																																																		
1 á	100000	100000																																																		
1 á	60000	60000																																																		
1 á	40000	40000																																																		
2 á	30000	60000																																																		
3 á	20000	60000																																																		
20 á	10000	200000																																																		
50 á	5000	250000																																																		
400 á	2000	800000																																																		
720 á	1000	720000																																																		
1000 á	500	500000																																																		
27800 á	200	5560000																																																		
30,000 nyeremény és jutalom		Korona 9,550,000																																																		
Huzás: 1898. augusztus 3. és 4-én.	Huzás: 1898. augusztus 24. és 25-én.																																																			
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona																																																	
1 á	90000	1 á	100000																																																	
1 á	30000	1 á	30000																																																	
1 á	20000	1 á	20000																																																	
1 á	15000	1 á	15000																																																	
3 á	10000 30000	3 á	10000 30000																																																	
5 á	5000 25000	5 á	5000 25000																																																	
8 á	2000 16000	8 á	2000 16000																																																	
10 á	1000 10000	10 á	1000 10000																																																	
70 á	500 35000	70 á	500 35000																																																	
3900 á	170 663000	3900 á	200 780000																																																	
4000 Nyer. K.	934000	4000 Nyer. K.	1061000																																																	

Az I. osztály huzása 1898. május hó 11. és 12-én lesz. A huzások a **Magyar királyi ellenőrző hatóság** és kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a Vigadó termeiben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.
Budapest, 1898. április 15-én.

Magy. Kir. Szabad. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lónyay. Hazay.

ELSŐ OS. ÉS KIR. OSZTRÁK-MAGYAR KIZÁRÓLAG SZAB.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstrasse 120. (saját házában.)
Az arany éremmel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőség, vasutak, ipar-bánya és gyári tásulatok, építési vállalatok, építő-mesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója, **E homlokzat-festékek**, melyek mészből feloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól felfelé szállítanak, és a mi a festék szántisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel. — **Mintakártya**, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉP GYÁRÁNAK VEZÉRÜGNÖKSÉGE

Budapest, Váci-körút 32. sz.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplőgarnitúráit, ipari czélok alkalmas „Compound” lokomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzosolót, Stibor-féle körfűrészait,

Milleniumi kaszáló- és arató-gépeit,

és továbbá **SACK-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit,**

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

10—4